

ՄԱՌԻՐԱՅԱՆԴԱԿ

ԸՆԲԱԹԱԿԱՆ

30 ՓԱՐԱ

ՀԱՆՈՒՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՐԱ 30

ՍՈՒՐԶԱՆԻԱԿԻ իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է :
Շրջանին գինն է Պոլսոյ համար 40 դահեկան, կանխիկ :
Կիսաշրջանը՝ 26 թերթ 20 դահեկան : Հատը 30 փարայ :
Գաւառացի համար շրջանին գինն է թղթատարի ծախքով
48, կիսաշրջանը 26 դահեկան :

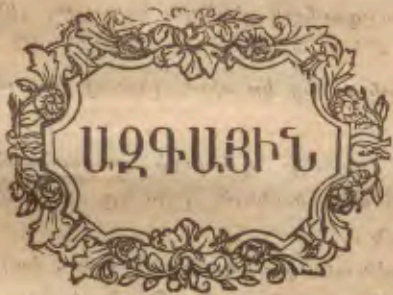

Ծանուցման առիւթ 2 դահեկան : Անիճար նամակ չ'ընդուն
ւիր : 2ի հրատարակուած գրութիւնք եւ չին տրուիր
նամակ եւ գրութիւնք ուղղել :
առ Տիրան Գ. Փափուղեան Կ. Պոլս
ՊապըԱ՛րի ճատտէսի Գիթուպհանէի՛ն մո մի թիւ 62

ԹԻՒ 8 Գ. ՅԱՐԲ

1888

ՄԱՐԱԹ 13 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԵԶԵՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁ Ի ԲԻՒՐԱԿԱՆ

Թիֆլիզէն Օգոստոս 1 թուականաւ կը գրեն .

« Այս տեղ նորութիւնն այն է որ Մակարի վրայ ,
կաթողիկոսական Բիւրական ամարանոցում, հրացան են
պարսիկ անյայտ չարագործներ , բայց հրացանի պնտակը
գրիպում է , սենեակի պատուհանն կտրելով ներս է մտ-
նում գնատկը և գիպչում է Սահակ վարդապետի կռանն,
որ Մակարի դաւաղանակիրն է :

Երևանից անմիջապէս ուղարկվում են ժանտորմներ ,
քննիչ , Պոլսուրօր (գատտխաղ) և գատական ուրիշ
անձեր :

Առ այժմ մանրամասնութիւններն յայտնի չեն :

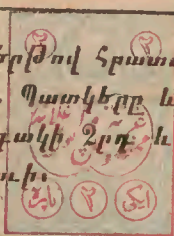
ԱԶԳ. ՀԻՄՆԵՂԱՆՈՅ

Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնն
Զորեքչաբթի օրը խմբովին այցելեց այդ հաստա-
տութիւն , վերաջինսութեան վերջնական կարգադ-
րութիւններն ընելու : Որոշուած լինելով ախենէն

առաջ Յիմարանոցի և Ծերանոցի կամ Աղքատանոցի
մասերը վերաջինել . յիմարներն և ծերերը կը փո-
խադրուին՝ Ս. Յակոբայ Վանքն , որ կը նորոգուի
ձմրան խտուածանց դէմ պատասպարելու համար
իւր առժողանակեայ հիւրեր :

Առաջիկայ Զորեքչաբթի րրիւի առաջին հարու-
ածը պիտի տրուի Հիւանդանոցի արդի շէնքին ,
քակելու համար այն մասեր որք ի նորոյ պիտի
չինուին հետզհետէ :

Ներկայ թերթով հրատարակուած « Ար-
քայն Զբօսնու » ի Ա. Պատկերը և Նախադրութիւ-
նը թիւ 1 Սուրհանդակի, 2րդ և 3րդ երեսներու
մէջ տեղը պիտի դրուի :

26 Կ Ս Յ Յ

Զմիւռնիոյ մեր Պատուարժան բաժանորդաց
կը ծանուցանեմք թէ՛ Սուրհանդակի վերաբերեալ
ամեն գրութիւնք և գիտողութիւնք պէտք է ուղ-
ղել մեր հասցէին , ըստ որում առ այժմ նոյն քո-
ղաքին մէջ գործակալ չունինք , և աքդէն մեր
թերթն ալ ոչ թէ գործակալի այլ ուղղակի նա-
մակատան միջոցաւ իրենց հասցէներուն կը ղրկեմք :

ԿԱՐԾԻՔ ԵՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Կարծիքն այն է թէ՛ երիտասարդք ոմանք մայրերնին ու քոյրերնին ընդ կը հանեն հով առնել տալու համար, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ անոնց չնորհիւ իրենք տիկնանց և օրիորդաց հետ ազատութեամբ կը սիրարանեն :

Կարծիքն այն է թէ՛ մէկ քանի խանութպանք ալլա՞ կը ծախեն, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ քեռք-քիւ պահուած կարճ հագներով կը չափեն :

Կարծիքն այն է թէ՛ աիկին Զ. և պարոն կազիկ զլուս զլիս տուած Աւետարանի մեկնութիւնը կը սորվին, իրենցմէ մին մայրապետ և միւսը վարդապետ ըլլալու համար, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ ասոնք աւելի կարապետ ըլլալու աչք ունին քան վարդապետ ու մայրապետ :

Կարծիքն այն է թէ՛ ազալք ամբան տաք և զաւնակին վարժարաններու մէջ չի նեղուելու համար վաքանսի կը կարօտին, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ արեւուն կիզիչ ճառագայթներուն տակ փողոցները չափելով՝ տեսակ տեսակ հիւանդութեանց կը պատրաստուին :

Կարծիքն այն է թէ՛ պարոն Կ. իւր աղջկանց աջըը չի բանալու մտօք օրոշած է իր տունը Սուրհանդակ շաքաթաթերթը չի հանգստանել, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ անոր միջոցաւ իր աղջկանց դարձուցած մանօվրանները տեսնելուն՝ ամօթէն չուզէր թերթը ձեռք առնուլ :

Կարծիքն այն է թէ՛ Պ. Խ. Ծ. անուանի սեղանաւորը անձնական տկարութեան պատճառաւ քանի մը շաքաթէ ի վեր տանը մէջ հիւանդ կը տառապի, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ անոր ասոր հոգին փառելու համար քիչ օրէն հրատարակելի անանկութեան տետրակները կարդադրելով կը ըրարի :

Կարծիքն այն է թէ՛ նպարավաճառը պակաս տրամուլ կը կռէ, ճշմարտութիւնն այն է թէ՛ այդ մարդուն տրամը պակաս չէ՛, այլ լէկէ կոտրած է :

ԾԵՐՈՒԿ

Հրատարակիչ Մեծ. Յ. Բրիտանիոյ երեսն տիի Մօնթէ-Բրիսթօ օրդին վիպասանութեան երեք հատարներն ամբողջացած և Զորորդին 20րդ ֆօրման հրատարակուած է : Սոյն հետաքրքրաշարժ և սքանչելի վէպը կը վաճառի Պահճէ-գաբու ջրավաճառ Պօլոս և Յակոբ աղայից խանութները : Գին միոյ հատարի 10 դահեկան, իսկ 16 եւ ընտէ բաղկացեալ մէկ թերթը 20 փարայ :

ԶԱՆԱԶԱՆ ԲԱՆՔ ՄՏԱՌՈՒԹԵԱՆ

Կեանքը մի տեսակ պատերազմ է, որ կը տէ՛ մինչև ի գերեզման, ուր միայն պատերազմիկն կը այն անխուժ ննջել յաւիտենական խաղաղութեան :

Սկիզբն ծննդեամբ, աճումն տեւականութեամբ և վերջացումն մահուամբ, ահա գործարանաւոր (1) մարմնից երեք օրոշիւլ աստիճաններն, որոց խորհրդեան խորը ոչ ոք ի մարդկանէ սակաւին կրցած է թափանցիլ :

Պարսպ մարդը (ընկերին անօգուտ) ի զուր բնութեան կենսատու օգն կը չնչէ և երկրադնդիս ծանրութիւն կը պատճառէ :

Ով որ նրկինք չի նայիր, անարժան է երկրի բարիքներն վայելելու :

Հարուստ կծծին, ունեոր յիմար մի է, իսկ հարուստ չուսլն ունեոր անխելք մը :

Հարուստ մ'երբ գիտէ վայելել զիւր հարստութիւն իւր անձին և միանգամայն ընկերին օգտակար լինելուն մէջ, նա իմաստուն է և գալխահա քաջ ճանաչած :

Ով որ չափազանց կը սիրէ չկրնար իւր անձին բարեկամ լինիլ :

Հայհոյիչ բերանը դժոխքի լուսամուտն է, ուրկէ բանտարկեալ պատանաներն լոյս կը տեսնեն հայհոյութեան պահուն :

Ննիկներէն ոմանք զիտակցութեամբ, իսկ կատուններն յոնդէտա ապերախտ կը դանտին իւրեանց բարերարաց հանդէպ, առաջինքն իրենց կծու լիզուաւն կը խոցոտեն բարերարին սիրտը, իսկ վիշխինքն իւրեանց ճանկատող թաթիկներով կը վիրաւորեն տիրոջ խնամոտ ձեռքն :

Շահամոլութիւնն ամեն տեսակ զէշութիւնք դործել տուող տարերքներէ կազմուալ է :

Ձաւակ մը երբ յարգանք չ'տածեր առ իւր ծնող, որոց իւր կեանքն անգամ պարտական է, ինքն ևս իրեններէն ապերախտութենէ զատ ուրիշ բան տղասելու իրաւունք չունի Աստուծոյ և բնութեան օրինօք :

Քաղելու իրաւունք ունենալու համար նախապէս ցանկն անհրաժեշտ պայմանն է, սակայն գործառնալի և միանգամայն ցաւալի է որ մեր թաղային անտուկներն երկայն տարիներէ ի վեր միշտ կը սերմանն, այլ դժբաղդաբար չեն հնձեր, վկայ է մեր այս ըսածին Ազգ. վարժարանաց արդի վիճակը :

Մարդս բնութեան խորհուրդներէն պաշարեալ է միշտ և որչափ իւր մտաւոր կարողութիւնն բարձրանայ այնչափ աւելի կզգայ զայն բռն :

Մ. Կ. ՄԻՐԱՆՈՐԵԱՆ

(1) Գործարանաւոր կը կոչուին այն մարմիններն, որք կը ծնանին, կաճին և կը մ. ունին :

Կը լսենք թէ՛ տակաւին իր անձնական գործոցը խելք չկրնալ հասցնող ինքնակոչ փաստաբան մը, չարժական վարժարանի կողմէն փոխանորդ կարգուեր է միամիտ ծնողքներ համոզելու և զաւակին Աղդային վարժարանէն առնելով՝ աւագի վրայ հիմնուած չարժական վարժարանը դնել տալու համար :

Բոժ, — Աստուած շատ քաջել չի տայ : Էօթէրսէ էյի տիւտիւկ :

Մ Փ Ո Փ Ա Ն Ք

Ռ Ս Մ Կ Ի Ն

Ընթերցուածս խեղուայ սրբւոյ նաւեայ և մոնթարեայ :

Քրտամբ երեսաց քոց ոչ կիրիցես զհաց քոյ, և թէ լինիս կեղծաւոր և կամ հանձարարանհարուոր :

Գիրք ձգմարտութեան :

Աւելուիա աւելուիա :

Բոժոժիկի առաքելոյն՝ պողաչաճիին թղթոյն է ընթերցուածս : Թապլային վրայ ճարթուեցաւ՝ չէքէրը վրան անցուեցաւ, և դօնեաքներով ի պօղազ իչի զրկուելէ ետքը, մեր նոր պուէտին հետեւեայ յառաջաբանը բանասիրաց ուշադրութեանը յանձնուեցաւ :

Կայր բաղդը մանչելով գետնահարեց զիս, այլ ես երգելով կանգնեցայ (հօբլա) իմ քնարս աշխատութեան ի ներքող լարեցի, և իմ անարուեստ ներքողըս անուս գործաւորին ուղղեցի (Բոժ. — Անուս չըլլալուս համար ես ալ ականջներս գոցեցի) :

Ե՛լ հայ գործաւոր գօտէպիդէ, (բաշաներդ ալ կապէ՛) թող դուան դարբնոցին մուրճն ու սայլ թող խեղդեն դանգատն ու տրտունջ :

Ի՞նչ, միթէ վայելք չէ՛ տեսնել կիոցին արագ երթիկէ կը ոստայնիկին ժիր ձեռաց մէջ, կամ ճախարակաց անդուլ ճախրելը չը՝ հոլովեր տանիւր իմէնջ մեր հոգն ու թախիծ : (Աս օգերուն չուտելը լալանիկ և խալիծ) Դեռ չըկայ մի դար, լսեցէք ս'վ հայեր, մեր աղգին հարց ճակատէն յորդահօս մի գետ կը բղկէր քրտանց, (կարծես թէ հիմակուներու ճակատէն կը բղկի յորդահօս գետ արեանց,) ու՞ր մնացին այն դիւժազունը վաստակոց, (ի թափուիս բաղար և յօտուն խաբուսին առտուընէ մինչև իրիկուն քրտանաթոր կաշխատին եր-

կաթագործք և չիլինկիրքն հայոց) :

Աշխատաւորին ճակատն է բաց, (սիրտը գոց) դէմքն է ժպիտ (քիթն է փոքիկ) աչքն է վարվառուն, (ինքն է աննկուն) իւր խաղաղ տան մէջ կը բնակին առատութիւն, սէր և միութիւն, (Անութիւն և ծարաւութիւն, զի կերելի թէ հէգ պուէտն աշխատող՝ բայց չի փոստկող աղքատներուն տունները չէ տեսած) :

Շատեր երգեցին սէր, զինի, այլ ինչ, (դունալ դօնեադ երգէ) բաղմիցս լսեր եմ շանթել, որոտալ բայց ո՞վ բնաւ յիշեց զսեաւ առակին որ և կուշտ պատաւ կերակուր չունի, (մեր պուէտը հակասութեանց մէջ կը գլորի. առջի բաժը վերջինին չի յարմարի) :

Ո՛հ, չեմ կարող տուն տալ անակին, (Հարիւրաւոր ախարէթներ պիլէ ունենաս՝ օտա մը ես տար,) ոչ յաղեցնել մի մարդ անօթի, (իմարէթի ֆօտուլաճի պաշին պիլէ անանկ բան մը ըրած չունի :) այլ կառաջնորդեմ զայն աշխատութեան որ տնակին տուն նօթի մարդոյն հաց կուտայ և կուտայ առաւելապէս, (էքմէքճի ֆիլիկը փշրանք մը վերէսիյէ չիտայ այն մարդուն՝ որ առատընէ մինչեւ իրիկուն աշխատելէ ետքը օրականը չառած տուն կը դառնայ դառնապէս) :

Իմ քնարս ուրեմն թող յաւերժացնէ 'ի դարուց 'ի դարս դայս իմ քաջալեր և խրախոյս առնու իմ երգոցս՝ իլուր վհատ գործաւոր : (չնորհակալութիւն առ պուէտն նոր) :

Երկնից վեհ բարձունքն ունին զսէգ արծուի, մուսայից դասն ալ բարձրաթուիչ հանճար, (եւղբանճար) անծանօթ հովիտն ունի զիւր պիւլ պիւլ և անօգ առմիկն ալ զիս, հէգ պուէտս : (գօբար պախճէպուն գօբար) :

Ուստի երգոցս վարժն ինձ շատ մի տեսնէք, և ո՞վ վեհ մուսայք, իմ համբալ քնարին (թէլսիզ թառապուաւ ըսել է) թոյլ տուէք թրթուալ 'ի սփուփանս առմիկն : ('ի ծիծաղ Բոժոժիկին)

* *

Վերոյիշեալ հէգ պուէտը ասկէց առաջ պայպըլ հալուղի մէջ քարոզ մը խօսելով՝ « Հայ եկեղեցին բարեկարգութեան պէտք ունի » վերացական խօսքերուն հեղինակն է :

Կը խնդրեմք մեր ընթերցողներէն որ յետ ընթերցման, մտքով պահպանի մը ըսեն պարսին յառաջաբանովը պատճառելիք իրենց գլխու ցաւերնուն համար :

Օրհնեալ էք և օրհնեալ լերուք ամէն :

ՄԻԻԹԵՆՆԱԿՆԵ

ՖՈԹՕԿՐԱՖ ԻԼԻ ՕՅՆԱՄԱՄԱՐԸ

Եվրոբատա հէր շէյին թէրադըրընա իըտմէթ իտիւ-
տիդի կիպի, ֆոթօկրաֆա տա ազ հիմմթ օլունմատըը
մալիւմ աիր. ֆադաթ պունտան սօնրա ֆոթօկրաֆ պիր
թադըմ մատամլարըն վէ միւսիւլէրին նազարընտա նալէթ
լի պիր ալաթ օլմադտան պալիւ պիր շէյէ ետրամայա-
ճաք տըր .

Պու. տէֆա Բարիս ճիվարընտաքի քէօյլէրտէն պիրին-
տէ շէյլէ պիր վադաա օլար .

Եւզլըդ խանէլէրին պիրինտէ թէտարիք էյլէաիրլէրի
պիր քէօքտէ պիր գարը գօճա քէմալի մուհապթ վէ
ստատէթլէ էքէյի պիր վադըթտան պէրի ետրամադտա ի-
տիլէր .

Խանէնին տօգթօրու, մատամա հէր կիւն իոչ տէօրթ
տաաթ գատար կէզմէյի թէնպիհ իթմիշ օլտուղունտան,
մատամ հիշ պիր կիւն էվտէ օթուրմալըպ՝ սապահտան
ադչամա գատար պաղարտա, պախէլէրտէ կէզիւ էյլէ-
նիր իտի. Գօճաընը ոթարտանըդ, զափալը ատամ աեա-
լընտաքի քէմալէի քէնտիսինէ կէզմէյի հարտա իթմիշ իտի.
պու սէպէպլէ հէր կիւն էվէ պէհիլիլք իթմէյէ մէճպուր
օլտուղընտան պաղը ֆօթօկրաֆ թէճրու պէլէրլէյէ կէօյիւ-
նիւ էյլէնաիրի իտի. Եւզ միւսիւլէր լաթիֆ կիւնէրինտէն
պիրինտէ մատամը սապահալըն կէզմէյէ չըգտմալը վա-
դըթ, աաթթիլիլը «հայտէ, պու կիւն հալա քէք կիւ-
զէլ աիր, պիր ալ կէզէլիլ տէ հալա ալալըմ, » եօլու
պիր թէքլիֆտէ պուլունուպ՝ պունա մուգապիլ միւսիւ
սաֆտէրունճա սէն պունա պաղմա, պէն էվտէ օթուրա-
ճալըմ, տէյի ճէվալ վլրմիշ իտի Մատամ խանէտէն չըգ-
տըգտան սօնրա՝ միւսիւ կինէ ֆօթօկրաֆ սանարընըն
պալընա կէչիլ օթուրտալըն քէօյլէ էքէյիճէ ուզադ
օլան պիր քէօյիլէն իտմիշի ալմադա գարար վէրիլ, ֆա-
գաթ, պու գատար ուզապ պիր մահալտէքի քէօյիլէն
րէմմինի չըգարապիլմէք իչիւն նէ՝ կիպի պիր թէտարի
գուլանմալը լաղըմ կէլէճէյինի տիւշիւնտիլինտէ՝ ֆօթօկ-
րաֆ մաքինասընըն էօնիւնէ պիր տիւրպիւն վաղ էվէմէք
խաթընա կէլիլ . Պունու ետրըպ պիլիլիտիքտէն սօնրա
մաքինալը մէզքիւր քէօյիլէ աօղրու չէվիլիլ րէմմինի ա-
լըր . Սըթըք միւսիւ նին օ կիւնքիւ սէվիճիլի հիշ սօրմա-

յընըդ, զիրա իւմիւտիւնին պիւպիլի թիւն զըտըր օլարադ
քէօյիլէն րէմի ֆէվէլէտաէ պիր սուրէթտէ չըգմը իտի.
ճիվարընտաքի ազաճըլըար, զօրուար վէ խէնտէկէր-
ալէն մա՛տա քէնճիլէլէրին տէլիլքիլինէ վարընճայա գա-
տար էն ո. ֆաք հօղթալըրը պիլէ ֆօթօկրաֆ քիւպըտը
իւզէրինտէ պէլիլ իտի . Պու մուլաֆադիլէթիւնտէն տօլալը
միւսիւ վիլատէսլէյէ պաթթիլար իտի . Թէք կէօլլիւկինի
թադըպ րէսիմ քիւպըտընըն էօթէլինի պէրլիսինի պիր
տահա նազարը մուպէնէտէն կիլիլիլքէն, պիր քէօյիլէտէ՝
զայէթ կիւզէլ պիր գօրու իչինտէքի ըխալմուր ադաճլարը
արասընտա չէհրէյէ պէնդէր պիր շէյ կէօրիւր, լաքին չէհ-
րէ քիլմիւն չէհրէսի օլտուղընը ֆարգ օլունմատըլընտան,
աննամադ իչուն րէմմին օ բարչալընը թէքրար ֆօթօկ-
րաֆ իլէ պէօյիլթմէյն մէճպուր օլուր :

Քէչկէ պէօյիլթմէյնտի .

Ձիրա պէօյիլտիւր պէօյիլթմէյ՝ զէվալընըն նազարը
տէնէլէթի ալըր . . . Վէ նա՛սըլ ալըլմալըն, չէհրինի
նըսթը քէնտի կէվէլէլինի սիմալը օլուպ՝ պիր շէվը ա-
զիմ իչինտէ պուլունուհօր, տիլէր նըսթը տա հիշ թանը-
մատըլը պիր պըլըպը :

Պունու հէր քէն սննտիւպիլիլ, իքի գաֆա պիրիպի-
լինէ օ գատար եադլալմըլար քի, նիւպէթ իրիսի տէ
պիր գաֆա կիպի օլուպ զալմըլար :

Միւսիւ պու մուհիւմ շէյլէրի քէչֆ իթտիլինէ պիր
նիւմունէ օլմադ իւզրէ միւզքիւր ֆօթօկրաֆը չէրլիլէլ-
աիլ օտաոնրա տալը, աա՛ն զէվէլի մատամը տա պիր տա .
հա կէլի տէճմէլէք իւզրէ ֆարանսըն տիլէր պիր քէօ-
չէսինտէ մազիմ վալտէսի նէզտէն կէճուտիլի :

ՏՕՆԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

ՄԻԻԹՄԱԿՆԵ

Ձաթալ խանը բնակեալ երեք ալիցի հովանո-
ցալաճառք, իրենց արհեստակից Շըմիլէճի Օլա-
թաթի էմմիին սնանկութեան տետրալը պատրաս-
տելու համար՝ այս վերջնոյն հեա պայման դրած
էին ի վարձատրութիւն իւրեանց ալխատանաց,
վարդավառի կիւրակէ օրը զիրենք իւսկիւտարի
բանայիլը տանելով՝ աղար ճիւմպիւլ մը ընել տա-
լու : Ըստ այս որոշման, երկու օրուան մէջ կար-
գադրուած և չարաճճին Բոժոժիկի ճարպիկու-
թեամբը ձեռք անցուցած նոյն ծիծաղաչարժ տետ-
րակին ամբողջութիւնը յաջորդ թերթով հրատա-
րակելու պայմանաւ, այսօր ըստ մեր խոստման նոյն
հիմալէին նկարագրովը կը բա՛ականանանք :

Ինչպէս պիտի տեսնեն սիրելի ընթերցողք,
թէ մեր այս յօդուածը աւելի խրատական է քան
թէ ծաղրական և արժանի է կարգ մը դաւաճացի
պանդուխտ եղբարց խաբին ուղադրութեան, որք

միաներով տաժանելի աշխատութեամբ տառապելէ ետքը՝ շատ անգամ քսակնին տօնավաճառի օրուան մը մէջ գինեպանաց ձեռքը կը լեցնեն եւ ապա իղճը կոկսին մտածել ու ցաւիլ .

Սկսինք ուրեմն .

Յայտնի է որ Վարդապետի օրը Իսկիւտարի տօնավաճառին ամենէն ուշագրաւ կեդրոնը կը համարուի Վանքին պաղին շրջակայքը, հոս ալ, ինչպէս ուրիշ գիւղեր, ըստ տօնավաճառական հնաւանդ բարի սովորութեան, մէկ քանի նեղ փողոցներու մէջ տուններու տակ գտնուած բերեզակի կամ նպարտավաճառի խանութները այսպիսի նշանաւոր օրեր անմիջապէս շարժական սրճարանի կամ գինետան կը վերածուին, թող զկուրիպէս, զչերկէս և մանաւանդ զչիֆթէ տիրէքի չառըստ, որք շատ անգամ նեղ փողոցներու մէջ կանգնուելով իրենց պատկառելի և բարձր հովանաւորութեան տակ կառնուն մինչև իսկ տուններու տանիները .

Վերայիշեալ երեք բարեկամք նոյն առաւօտ Իսկիւտար անցնելով, ըստ սովորութեան բանալիւրճոց մեծագոյն մասի, Սուրբ Կարապետ եկեղեցւոյն մէջ մէկերկու վայրկեան աղօթելէ ետքը, Վանքին պաղին շրջակայ նեղ փողոցի մը մէջ նոյն օրուան համար գինետան վերածուած ախտերի մը խանութը մտնել պարտաւորեցան, զի գինետան ղեկավարը մշակներ ասանկ օրեր փողոցէն անցնող յաճախորդները քաշելով քաշելով գինետուն խոթելու արտօնութիւն կ'ստանան տէգիւհաճար մաստօռիէն, միանգամայն առ գաւառացի յաճախորդս մատուցանելի յարգանք և մեծարանք արտաքոյ կարգի լինելու են, վասն զի բոլորեամբ պարպիլոյ զքսակս նոցա ի փառս և ի պատիւ գինեպանութեան :

Մեր երեք բարեկամները սեղանի մը շուրջը բոլորուեցան .

— Զաքէ պէկ ըսաւ երիցագոյնը, ի՞նչ միւսկալով ասպօտուռումը էկանք ինկանք, տի խղճուի՞նք մի, թալուխ բաղարիի Աբրաւորդօսին մէլխանէին քիւմէան ասոր քով ինկիլուղին բօստայի վաբօրներուն կիւվերթէին պէս կէնիւշճէ է .

— Էֆէնտըմ, ճումպուշ ըսածդ ասանկ տեղուանքը կուլի, Ղատիրկային մէյտանին պէս կէնիւշ մէլխանէ մի նստինք նը՝ հէմչերիններէն մէկը աչօքը կու տեսնայ վէ բաներնիս բուրդ կուլի, ֆախսաթ, ֆէօս վախիտէ նեղուածք է ըմբա պայվական տեղ մին է, հէլէ սա գիւմացի բէնճիբէն նստող տխրիներուն կու հայի՞ս մի, բուրլանթտ

կու նուամանին, խորակէօղ աշվինը կու պուլպուլան, անգամի մաննոյ երեսը նայողը մէկին տեղ իրեք խտտէֆ կու տնկէ .

— Էֆբեարդ սիրեմ աղա ուր՝ ի սրտէ իմմէ խօսեցար, հէմ զաննս կիւվերթին բանայիբի ըսուելուն սէպէպը՝ աս կարմիր կարմիր խնձոր եանախ տխրիները ըլլալու եին . Պէլի էֆէնտըմ, մենք ֆէօս ճումպուշի հըմար էկինք, հալա կըլլելու չեկինք .

— Էհ, անանկ է նը՝ մինչօյին ըսէ ուր՝ իշ տի ընէ նը ընէ, մօնչուկը էլ բէնչէ տիվան կու պէքլէյէ .

Սրճարանին մշակը, որ կրնակը Դէլի-Են տուած և բարի բռնած, թնթանիին բերնեն դուրս արձակուելիք ռումբին պէս պատրաստ մէկ նշանի կսպասէր, միշտ բաւոյ լսելուն պէս ասոնց գլխուն վերիւ տնկուեցաւ և չնորհալի ձայնիւ մը .

— Նէ՞ իցէճէքսինիզ, հաճի ախլաւ, հարցուց .

— Ծօ՛ տղաք, ասանք ֆօռում եին էղեր,

— Տահա աղէկ ա՛, էֆէնտըմ, ադ հիսապով սա բէնճէրէներուն մօտուրաներն ալ ֆօռում էղած տըլլան, թամամ, մարդ չի ճանչար մեզ տը բարով ճումպուշ մի կանինք, Օղաթափ էմմին ալ շատ փարայէն չելլար .

— Պինտ առաջ շուշէն բաղալըլս անինք ուր սըղըա քընթերնուս չի բռնին .

— Շիրտակ է, բաղալըլս կուղի, ծօ՛ մընչուկ, շուշէնի քաչա՞ տըր .

— Սիզ պիլիռսինիզ, պու կին բաղալըլք օլո՞ւր մու .

— Եօ՛գ, պիզ պուրտա օթուրուպ ճումպուշ էտէճէկիւզ, բաղալըլքսըզ կիրէն հախսուշ չըղար .

— Էօյլէ իսէ սիսէսի ալթմիս բառա .

— Եաղմա եօգ, դուռուշա իչինէ կէլիրոէ կէթիր .

— Մա հաճի ալա, մէղէսի տէ վառ .

— Թօֆոֆ չէյ, հէլպէթտէ մէղէտէ կէլէճէք, եռմուսը մը մէղէ իտէճէկիւզ .

— Թուիս պուգալիս ֆինէ՛ս .

— Մ՛մէ՛սօս . . .

— Զաքէօս պէկ, սա տէպէչիրդ հանէ տը՝ շիւշէներուն ատէթը չէմչիյեուդ կօթին վրայ չէթէլէ արէ ուր սըղըա մուհասէպէլն վախտը քէթերէղի մի չի հանդալինք .

— Ամօթ է աղա, չէմչիյէին կօթին վրայ մի գրեր, մասային տակօքը դրէ ուր մինչօն չի տեսնայ .

— Ամօթն ի՞նչ ճիվելու է ախպար, հէմ մինչօն չէթէլէն թող տեսնայ ուր սըղըա թէլպիսութին մի չանէ .

(Ետեւանիլէ)

Սոյն Ծռանստայ Գրպանի Բառարանս հակառակ իւր փոքր ծաւալին ու համեստ պնդին կը պարունակէ զրեթէ մեծ բառադրոց չափ բառ եւ սճ : Անձուկ միջոցի մէջ հեղինակն յաջողած է յաճախ զետեղել աշխարհաբառ բառերուն և սճերուն քով զբարաստ հասանելիներն այ որք անհրաժեշտ են մատենագրական դարձոց թարգմանիչներուն : Ի հարկին բառերուն տաճկերէններն ալ զրուած են որպէս և անկանոն արտասանութիւնք : Սոյն յիշական ու բարոյական առաւելութիւններէ զատ կարևոր թերի մ'ալ կը լնու Գրպանի Բառադիրքս , որուն կցուած է պատ յական , աշխարհագրական ու զիցաբանական անաւանց

բառարան մը : Բառադիրքութիւն վերնագրեալ հատուած մ'ալ ուր համառոտիւ կ'աւանդուին բառակազմութեան կանոնք եղական գործ մը կը կացուցոնէ Գրպանի Ծռանստայ Բառադիրքը : Կազմեալ Անդրիական հաստատուն կազմով :

Վ. ՅԵՍԵԿԵՆՅԱՆ ՆԻ ԸՆԿ.
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԽԱՎԼՈՒԻ
Քաղաքադճըլար. պաշտ. Աէփէթճի Խան Թիւ 16
ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Մահմուտ-բաշայ ճատտէսի Եարըմ խանի մեծ դրան կից 263
ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՊՐՈԻՍԱ ԿԷՅՎԷ ԽԱՆ

Սոյն բաղմամեայ վաճառատունն որ ցարդ մեծաքանակ միայն կը վաճառէր հրապարակի վրայ , մատակարարեալով գլխաւորապէս Շուկայի խանութպանները , այս անգամ որոշած է նաեւ փոքրաքանակ ի վաճառ հանել իւր ապրանքներն :

Ասի ճշմարիտ բաղդ մ'է ամեն անոնց որք հարստեաց , ծովու եղանակի , կամ ո' եւ է առթիւ խաղիւրի , պուռնուզի և այն ճիւղի վերաբերեալ ապրանքային զնման համար , Շուկայի խանութպաններու ձեռք խնայով թէ ընդհանրապէս ապրանքային շին գտներ և թէ բարձր գիներ կը վճարեն : Տեսարք Կ. Յէսէքէնեան եւ ընկերք նոյն իսկ իրենց գործարանին արտադրութիւններն ի վաճառ հանելով , բնականաբար այնպիսի համեստ գներ կրցած են սահմանել , որոց կարելի չէ մրցիլ :

Վաճառատան նշանաբանն է ուղղութիւն , ապրանքային ընտրութիւն և զնորու չափաւորութիւն : 1—4

(Դ)

է . — Գործը ինքնին կը յառաջանայ . — Ծիծաղն իւր դառնութիւնը , ծաղիկն իւր թոյնը ունի . — Կեղծաւոր աղնուականը բարեւիրտ աղբ . — Եւ անուշաւիցա . — Ո՛վ է ձեր մէջէն անմեղը . — Ի՞նչ է պատուոյ գինը . — Մութը թող լոյս ըլլայ . — Վրէժը լուծող մը միշտ կը դառնուի :

ԱՐԱՐ Դ. ԱՐԵՎԱՆ ԻՐ ՀՈՐԻՋՈՒՆԸ . — Քոյրդ և բաժակս . — Կինը փոփոխամիտ է . — Սրտածմանգալը միշտ լաւ կը հնձէ . — Ութ օրուան պայմանաժամը ութ տարի տեւեց . — Բարի է յուսալ ի Տէր քան ի մարդիկ . — Մէկին տեղ երկու . — Իմա մեղք . քուկը պատիժ . — Սէրը սրտին կը յաղթէ . — Լոյսը միշտ հետ և սէրը ի պարկէ . — Տէրը ներողամիտ է .

ԱՐԱՐ Ե. — Կէս Գիշեր . — Խաւար և փայլակ . — Արդարին անէճքը տեղը կը հաննի . — Խիղճը , որ անաչառ դատաւոր մ'է , պարագայ տեղը զմարդ չի տանջեր :

ՖԼՕՌԻՕ ԵՒ ՌՕՊԱԹԻԻՆՕ

ՇՈՂԵՆԱԼԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՏԱԼԱԿԱՆ

ԱՐԲ ԲԵՆԵՒԷՆ ԸՆԴ ԲԵՆԵՒԷՆԻ ԵՒ ՍԵՆՆԵՐԻՆԻ

Ամեն երկուշաբթի և Պոլսէն կը մեկնի ի Մարսիլիա, հանդիպելով Տարանտի, Զմրուին, Քիոս, Պրիւօն, Քաթանիա, Մէսինա, Բալէրմօ, Նաքսոս, Լիւօսոն և ձէնօվա: Մայն չուկնաւը երկու շաբաթ անգամ մը միայն Զմրուինի և Քիոս չի հանդիպելով՝ Սելանիկի ճամբով կը մեկնի:)

Ամեն երկուշաբթի Սուլինա, Կոլաջ և Իպրոպիլ:

Ամեն Զորեքշաբթի Պրիւօն, Պրիւօնիլի, Պար, Անքոնա, Վենէցիա և Թրիէսթէ: Ամեն շինգշաբթի ուղղակի յԹաէսա:

Երկուշաբթի անգամ մը Եջ. օրեր Սափոն, Տրապանա Պաթուս: Կիւրուիլի և հանգստութիւն կը արժին ուղեորաց: Զափաւոր դին: Օրինաւոր գներով միճառք կընդունուի Եւրոպ. երկիրներու համար: Գիմել առ Պոլսոյ մասնաճիւղն Պահճէ գալու թիւ 59

ՊԱՏԿԵՐ Ա.

ՅԻՐԱՆՍՈՒԱ Ա.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Զաքարիայի Եւրոպ. Սադա չէլիքի դէմ 56

Փռանոցներէն քերական, հայերէն բացատրութեամբ 60 բարա:
Դործնական նոր քերականութիւն փրկանսերէն լեզուի 7 Դհկն,
Բարիզեան արձագանգ 10 »
Ինքնապաշտպանութիւն 6 »
Ուղեորութիւն շուրջ Ղազանով 8 »
Համառօտ նոր քերականութիւն 3 »
Ճապ. պարզ քերական 100 հատը 10 »
Մանկանց բժիշկը 60 բրյ.

ՏԵՐ - ԽՐԱՏԱԳԻՐ

ՏԻՐԱՆ Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԳՐԱՏԱՐԱՑ ԸՆԿ.

معارف نظارت جلیله سنك رخصتنامه سیله طبع اولفشد

(Գ)

ՄԻՔԱՅՆ ԶԻՍՆՈՒ

ՆԱԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կ Ա Մ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԽԱՂԻՆ

ԱՐԱՐ Ա. ՊԱՅԾԱՌ ԵՐԿԻՆԷ: — Մեծ մարդուն ճակատագիրը ի՞նչ է: — Հացկատակն ալ իւր սրտին մէջ թոյն կը կրէ: — Աստուծոյ պատուհասը չուտ կը հասնի: — Շուայտատ սէրը բարի վախճան չունենար: — Նախանձը իւր որդ սիրաը կը կրծէ: — Բանտարկեալը յԱստուած թող յուսայ: — Արդարին անէծքը մեղաւորին խիզճը կը տանջէ:

ԱՐԱՐ Բ. ՅԵՐԵԿԸ ԳԻՇԵՐ: — Դողն ու դողալինք: — Յերէկը սիրահար՝ գիշերը ծպտեալ . — Հովը ո՛ր կողմ վիշէ՛ հոն գետ . — Անմեղին պաշտպանը Աստուած է . — Երջանկութիւնը անձուկ հիւղին մէջ, իսկ թշուառութիւնը մեծատանց բնակարաններուն մէջ . — Ոսկին հողին անգամ ծախու կառնէ . — Կինս ուրիշ՝ սիրուհիս ուրիշ . — Մի՛ ծագն ու արցունք իրարու չուտ կը յաջորդեն:

ԱՐԱՐ Գ. ՄՈՒԹԸ ԼՈՒՍՈՅՆ ԶԵՏ. — Դողացող սիրահարը զգացմամբ լի է . — Փառքը ուտել խմել